

KRING - Vrouwen staan centraal

- informeer je over borstvoeding.
- vraag steun en bied anderen steun aan.
- leef en eet gezond tijdens zwangerschap en borstvoeding.
- praat met vrouwen die goede ervaringen hebben met borstvoeding.
- sluit je aan bij een moedergroep.

KRING - Familie en Sociaal Netwerk

- bied praktische hulp aan voor de zorg voor oudere kinderen of bij huishoudelijke taken.
- informeer je over borstvoeding om moeilijkheden te vermijden of deze te herkennen en ze zo snel het hoofd te bieden.
- geloof dat elke moeder borstvoeding kan geven.
- zorg dat zij naar de samenkomsten van een steungroep kan gaan.
- sensibiliseer de media rond een positieve houding over borstvoeding en help verkeerde informatie de wereld uit.

KRING - Gezondheidszorg

- leer de vaardigheden om borstvoeding te begeleiden, richt eventueel een steungroep op.
- werk actief aan het BFHI.
- vind organisaties en borstvoedingsconsulenten in de omgeving en verwijs moeders hiernaar door.
- neem borstvoedingsadvies en vaardigheden voor de begeleiding bij borstvoeding op in de opleiding van iedereen in de moeder en kindzorg.

KRING - Regering en Wetgeving

- spreek beleidsmakers aan over het belang van de ondersteuning van borstvoeding.
- ijver voor een wetgeving die de richtlijnen van de *Internationale Gedragscode voor het op de markt brengen van vervangingsmiddelen voor moedermelk* en de bijhorende *WHA-resoluties* bekrachtigt.
- werk mee aan lokale borstvoedingsinitiatieven en steun deze actief.
- stuur informatie over BFHI naar directies en diensthoofden van ziekenhuizen en materniteiten.
- stimuleer initiatieven die aandacht hebben voor werkende moeders.

"Traditionele vormen van steun voor borstvoeding worden ondermijnd of bedreigd door de krachten van globalisatie, modernisatie en industrialisatie."
- *GIMS Statement 2007*

De originele Action Folder is het resultaat van de samenwerking van mensen uit 14 landen die overtuigd zijn van het belang en de kracht van Mother Support. *Coördinatie:* Rebecca Magalhães en Paulina Smith. *Teksten:* Rebecca Magalhães, Melissa Vickers, Virginia Thorley, Miriam Labbok, Jennifer Yourkavitch, Dr. Prashant Gangal, Chris Mulford, Cindy Garrison. *Bijdragen van:* Rae Davies, Mary Hurt, Rukhsana Haider, Luann Martin, Beth Styer. *Reviewers:* Judiann McNulty, Jennifer Hicks, Linda Parry. *Editors:* Judy Torgus, Melissa Vickers, Rebecca Magalhães, Paulina Smith. *WABA Review Panel:* Michael Latham, Sallie Page-Goetz, Hiroko Hongo, Louise James, Qamar Naseem, Dr. Raj Anand, Veronica Valdes, Maryanne Stone-Jiménez, Pushpa Panadam, National Coordinator/BFHI/Nigeria, James Achanyi-Fontem, Els Files, Chris Mulford, Felicity Savage and Julianna Lim Abdullah. *Productie:* Susan Siew, Julianna Lim Abdullah, Cheah Ling Ling and Adrian Cheah. Het originele project krijgt steun van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken (DGIS) en van het Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA). VBBBvzw heeft voor deze actie in Vlaanderen geen andere financiële ondersteuning dan de bijdrage van de deelnemers.

algemene coördinatie
WABA Secretariat, Penang, Malaysia
Fax: 60-4-657 2655 e-mail: waba@streamyx.com
www.waba.org.my - www.worldbreastfeedingweek.org
coördinatie in Vlaanderen
VBBBvzw - Leemputstraat 57, 2600 Berchem
tel. 03 2817313
info@vbbb.be - www.weekvandeborstvoeding.be

KRING - Werkplek en Tewerkstelling

- stel als werkgever een geschikt lokaal ter beschikking voor borstvoedende vrouwen waar zij hun baby kunnen voeden of hun melk kunnen afkolven.
- werk samen met lokale organisaties om borstvoeding te steunen in de informele werksector.
- leer, als verzorger van een borstgevoede baby, wat er nodig is om borstvoeding verder te laten gaan.
- vergemakkelijk, als familielid, de huishoudelijke taken van de moeder die borstvoeding geeft en terug aan het werk is.
- schrijf naar wetgevers om steun te verlenen aan de uitvoering van betaald moederschapsverlof, de uitbreiding ervan, en wetten die moeders die borstvoeding geven én werken tegemoet komen.

KRING - crisis of noodgeval

- voorzie een veilige plaats in een vluchtelingenkamp met voeding voor de moeder en begeleiding bij borstvoeding.
- vraag naar het borstvoedingsbeleid van het plaatselijke ziekenhuis voor gehospitaliseerde moeders.
- bestudeer de lokale wetgeving over voogdij en bezoekrecht voor het begeleiden van vrouwen met deze problematiek.
- neem contact met hulpverleningsorganisaties en bied hulp aan voor de training voor begeleiding bij borstvoeding.
- ijver ervoor dat een moeder die om wettelijke redenen van haar baby gescheiden is (bijv. opsluiting) haar baby kan voeden of dat zij tenminste melk kan afkolven.

referenties

1. Britton, C. et al. Support for breastfeeding mothers. Cochrane Database of Systematic Reviews 2007, Issue 1.
2. World Health Organization and LINKAGES. Community-based Strategies for Breastfeeding Promotion and Support in Developing Countries. WHO: 2003
3. Sikorski, J. et al. Support for breastfeeding mothers. Cochrane Database of Systematic Reviews, 2002.
4. Green, C.P. Improving Breastfeeding Behaviors: Evidence from Two Decades of Intervention Research. AED, The LINKAGES Project: 1999.
5. WABA 2007 WBW Action Folder
6. Pisacane, A. et al. A Controlled Trial of the Father's Role in Breastfeeding Promotion. Pediatrics 2005; 116(4): e494-e498.
7. Hörnell A et al (1999) Breastfeeding patterns in exclusively breastfed infants: a longitudinal prospective study in Uppsala, Sweden. Acta Paediatrica 88:203-11.
8. WHO 2007, HIV and Infant feeding: new evidence and programmatic experience: report of a technical consultation held on behalf of the Inter-agency Task Team (IATT) on Prevention of HIV Infections in Pregnant Women, Mothers and their infants, Geneva, Switzerland, 25-27 October 2006.

Deze folder **GOEDE RAAD IS GOUD WAARD** is de vertaling en aanpassing voor Vlaanderen door VBBBvzw (zie: lokaal contactpunt) van de WABA Action Folder WBW 2008 **Mother Support: Going for the Gold**.

De Action Folder wordt verspreid via de deelnemende ziekenhuizen, geboortecentra, zelfstandige vroedvrouwen, acties van bepaalde gemeenten binnen het kader van het Moeder- en KindVriendelijk Initiatief. Vraag de volledige lijst deelnemers in Vlaanderen via info@vbbb.be of kijk op www.weekvandeborstvoeding.be

WABA is een wereldwijd netwerk voor de bescherming, bevordering en ondersteuning van borstvoeding. WABA is gebaseerd op: Innocent Declaration I en II, Ten Links for Nurturing the Future, Global Strategy on Infant and Young Child Feeding. WABA werkt nauw samen met UNICEF en ECOSOC (VN). IBFAN is een van de vele internationale partners.

WABA aanvaardt geen sponsoring of steun van de industrie voor zuigelingen-, baby- en kindervoedingen en aanverwante materialen en vraagt de deelnemers aan de Internationale Week van de Borstvoeding die houding te respecteren en na te volgen.

GOEDE RAAD IS GOUD WAARD

Borstvoeding geven of borstvoeding begeleiden is niet meteen een olympische discipline. Toch wil WABA dit jaar aansluiten bij de Olympische Spelen (8-24 augustus) die direct na de Internationale Week van de Borstvoeding (1-7 augustus) beginnen. Ook al is borstvoeding geen sport, toch is het goud waard, want: iedereen wint! De baby is de grootste winnaar, doordat zij/hij gewoon borstvoeding krijgt. De moeder verdient in ieder geval aanmoediging en sympathie omdat zij haar kindje het beste geeft. Wie de moeder eenvoudigweg bijstaat, haar wat werk uit handen neemt, haar vertroetelt,... verdient ook waardering. Ook wie borstvoeding begeleidt, verdient een pluim.

GOEDE RAAD... is goud waard

Een olympische atleet heeft aanmoediging nodig van familie, vrienden, de supporters en sponsors om te kunnen presteren. Een moeder heeft ook steun nodig om borstvoeding te geven. Voor een moeder zijn zelfzekerheid, accurate informatie, mogelijkheid over borstvoeding geven terwijl zij buitenshuis werkt en ondersteuning in eventuele noodsituaties de sleutel tot een geslaagde borstvoedingsperiode. Net als voor een atleet is zelfvertrouwen voor een moeder een belangrijk ingrediënt voor succes.

Iedereen die in contact komt met moeder en kind kan het verschil maken. De zelfzekerheid van de moeder kan even goed komen van de begeleiding door een gezondheidswerker als van een geruststellende glimlach van een andere moeder. Goede raad komt zowel van professionelen als van leken: dokters, ziekenhuispersoneel, vroedvrouwen, lactatiekundigen, moedergroepen, vrienden en familie.

Een moeder verdient...

- **accurate informatie op het goede moment**
- **bekwame en praktische begeleiding**
- **warme aanmoediging en ondersteuning**
- **een luisterend oor**

Elk jaar organiseert WABA in nauwe samenwerking met UNICEF de Internationale Week van de Borstvoeding. Dit jaar is het thema **Mother Support: Going for the Gold/ GOEDE RAAD IS GOUD WAARD**.

Eerdere thema's waren: BabyVriendelijke Ziekenhuizen (1993), Bescherming van borstvoeding door toepassing van de *Internationale Gedragscode voor het op de markt brengen van vervangingsmiddelen voor moedermelk* (1994), Vrouw-en-Werk (1995), Ronduit over borstvoeding (1996), Borstvoeding: vanzelfsprekend (1997), Borstvoeding: een investering (1998), Jong geleerd is oud gedaan (1999), Met recht en reden (2000), Uit betrouwbare bron (2001), Goed begonnen, half gewonnen (2002), Vaste waarde in een veranderende wereld (2003), Zeker en vast! (2004), Vertrouwde kost (2005), Verborgene verleiders (2006), Een warm welkom (2007)

Doelstellingen van het thema GOEDE RAAD IS GOUD WAARD

- sensibiliseren over de nood aan en de waarde van begeleiding bij borstvoeding,
- recente informatie verspreiden over de steun voor moeders,
- optimale mogelijkheden creëren voor het ondersteunen van een moeder in al de haar omringende netwerken.

GOEDE RAAD... werkt

Een recente Cochrane Review beoordeelt 34 proeven in 14 landen naar het effect op de duur van borstvoeding (hiermee wordt zowel gedeeltelijk als uitsluitend borstvoeding bedoeld) en van uitsluitend borstvoeding. Het artikel besluit dat elke vorm van steun, zowel van professionelen als van leken, de duur van de borstvoedingsperiode beduidend verlengt en een zelfs nog groter effect heeft op de duur van uitsluitend borstvoeding¹. De WHO/UNICEF cursus voor de gezondheidszorg blijkt ook het geven van uitsluitend borstvoeding aanzienlijk te verlengen. De WHO Community-Based Strategies for Breastfeeding Promotion and Support in Developing Countries² citeert verschillende onderzoeken. Sikorski et al. tonen aan hoe in 10 landen³ tijdens 20 projecten begeleiding bij borstvoeding een significant effect heeft op borstvoeding, en dan vooral op uitsluitend borstvoeding. Het advies van de niet-professionele omgeving blijkt het meest effect te hebben op een langere periode van uitsluitend borstvoeding en het advies van professionele raadgevers op een langere duur van borstvoeding in het algemeen.

Het rapport van het LINKAGES Project⁴ citeert verscheidene studies over de impact van het ziekenhuisbeleid op het aantal moeders dat uitsluitend borstvoeding geeft:

- advies en niet-commerciële geschenkpakketten die borstvoeding stimuleren
- opleiding van ziekenhuispersoneel voor de begeleiding bij borstvoeding
- nazorg (ev. huisbezoeken).

moeders steunen bij borstvoeding

Borstvoeding is de normale manier om een kindje te voeden. Zelfs in ontwikkelde landen staat geen borstvoeding krijgen in relatie tot meer kans op ziekte of overlijden bij baby's. Een vroege start en het krijgen van uitsluitend borstvoeding kan meer dan een miljoen baby's redden⁵. Vergeleken met kinderen die uitsluitend borstvoeding krijgen, ontwikkelen zij die kunstvoeding krijgen zich anders. Deze kinderen hebben vaker te kampen met een slechtere gezondheid, hogere sterftecijfers en lagere IQ-resultaten. Moeders en hun omgeving hebben er ook baat bij als baby's borstvoeding krijgen. Borstkanker komt meer voor bij moeders die geen borstvoeding gaven of slechts gedurende een korte periode. De menstruatie komt eerder terug bij moeders die geen borstvoeding geven en dit kan leiden tot sneller op elkaar volgende zwangerschappen. Het gebruik van zuigelingenvoeding leidt tot hogere economische kosten voor families, gemeenschappen, het gezondheidssysteem en het milieu.

bij borstvoeding wint iedereen!

Borstvoeding wordt - met reden - de Gouden Standaard voor Babyvoeding genoemd. Goud wordt in vele culturen als waardevol beschouwd. Bij een wedstrijd krijgt alleen de winnaar goud. Elk kind is goud waard. Je zou bijna zeggen dat, als hij geen borstvoeding krijgt, hij zich moet tevreden stellen met zilver of brons. Vijf gekleurde ringen symboliseren de Olympische Spelen en het internationale netwerk van atleten en landen. Dit jaar gebruikt WABA vijf gekleurde RINGEN die de netwerken vertegenwoordigen waar een borstvoedende moeder beroep kan op doen voor hulp en aanmoediging. Deze RINGEN overlappen, zijn interactief en versterken elkaar, met vrouwen in het midden van dit netwerk.

vrouwen staan centraal

Vrouwen krijgen niet enkel steun van verschillende netwerken: ze zoeken actief steun en verlenen er zelf ook. Vrouwen zijn sleutelfiguren in alle NETWERKEN. Sterke steun in de buitenste kringen zorgt voor een groeiende kracht in het centrum die dan weer uitstraalt naar de andere kringen van steun. Het sterke netwerk van moedergroepen die bestaan over de hele wereld en die door vrouwen werden gesticht en in stand gehouden worden, zijn hiervan een belangrijk voorbeeld. In de loop van de geschiedenis leerden vrouwen de waarde kennen van netwerken met andere vrouwen. Nieuwe vaardigheden leren, goede ervaringen delen, elkaar steunen in moeilijke dagen. Traditioneel bestond het netwerk uit de familieleden - moeders, grootmoeders, zussen en tantes - die dichtbij woonden en bereikbaar waren. De rol van vrouwen is veel breder geworden en omvat nu veel meer dan het gezin. Het uitbreiden van die rol maakt het hebben van netwerken nog noodzakelijker. Jammer genoeg hebben veel vrouwen niet altijd zo een netwerk om op terug te vallen. Familieleden wonen niet altijd dichtbij en dus zoeken vrouwen informatie bij niet-familieleden en eventueel via de telefoon en het internet. Als alle netwerken naadloos steun voor borstvoeding verlenen is het resultaat werkelijk overweldigend voor de komende generaties. Bedoeling is dat een moeder altijd positieve en empathische steun kan vinden.

"Wanneer een moeder telefoneert met een vraag over borstvoeding, dan moet ze op datzelfde moment advies krijgen. Ze heeft hulp nodig wanneer ze hulp nodig heeft!" - Rebecca Magalhães, USA)

familie en sociaal netwerk

Deze kring van familie en sociale contacten verschilt individueel van vrouw tot vrouw, door haar cultuur, haar leefsituatie, haar socio-economisch niveau en haar activiteiten. Haar familie is het meest nabije en blijvende netwerk, dat begint bij de vader van de baby⁶. In dit netwerk kunnen ook haar moeder, zussen en andere familieleden een plaatsje hebben. Maar dit netwerk gaat verder dan alleen de familie: zoals de vrienden en burens, iedereen waarmee ze in contact komt in haar onmiddellijke omgeving. Op haar gemak borstvoeding kunnen geven, kan een uitdaging worden als de gemeenschap borstvoeding niet als normaal beschouwt. Steun voor borstvoeding houdt ook in dat moeder en baby geholpen en aangemoedigd worden om eender waar samen te zijn. Vrouwen worden beïnvloed door wat ze lezen, zien en horen via de media. Een sociaal netwerk kan eventuele negatieve invloeden afweren. Steun in de loop van de zwangerschap beperkt de stress. Tijdens de arbeid en de bevalling maakt het de vrouw sterker. Aanmoediging van de maatschappij vergroot het vertrouwen van de vrouw ook over het feit dat ze langer dan de eerste weken en maanden borstvoeding kan geven.

gezondheidszorg

Dit systeem houdt veel mogelijkheden in om borstvoeding te bevorderen. Deze gaan van Moedervriendelijke zorg tijdens de zwangerschap en bij arbeid en bevalling, tot postpartum- en postnatale zorg met aandacht voor de band tussen moeder en kind en voor de optimale voeding voor de baby. WHO en UNICEF ondersteunen de gezondheidszorg vooral via het Babyvriendelijk Ziekenhuizen Initiatief (BFHI) (BVZI). Buiten het BFHI is er ook nood aan bekwaame en praktische hulp van alle gezondheidswerkers die in contact komen met moeder en kind. WABA-VBBB zetten zich ook in om gezondheidswerkers op te leiden in het geven van borstvoedingsadvies in klinische settings.

overheid en wetgeving

Vrouwen die van plan zijn borstvoeding te geven of die al borstvoeding geven, kunnen bogen op internationale documenten.

Wanneer de overheid de Internationale Gedragscode voor het op de markt brengen van vervangingsmiddelen voor moedermelk en de bijhorende WHA-resoluties toepast, worden moeders beschermd tegen commerciële invloeden die borstvoeding ondermijnen. Wetgeving die betaald borstvoedingsverlof mogelijk maakt, is in het belang van moeder en kind. De overheid speelt een essentiële rol in het ondersteunen van vrouwen in verschillende fases van hun leven. Regeringen hebben de autoriteit om wetten uit te vaardigen, om geschillen te berechten en om administratieve beslissingen te nemen. Wetten en het openbare beleid zijn nodig om steun te verlenen aan een moeder die borstvoeding geeft.

werkplek en tewerkstelling

"Elke moeder is een werkende moeder." Deze slogan beschrijft de realiteit uit het dagelijkse leven van een vrouw. Moeder zijn betekent verantwoordelijk zijn voor de zorg en het welzijn van kinderen. Dit werk vraagt tijd, energie en aandacht⁷.

"Ik droom van een wereld waarin elke gezondheidswerker leert over borstvoeding en elke moeder steun krijgt om borstvoeding te geven." - Felicity Savage, United Kingdom

Het beleid rond moederschapsbescherming zorgt ervoor dat zij haar baan kan behouden, bevallingsrust krijgt na de geboorte, recht heeft op borstvoedingspauzes, gebruik kan maken van kinderopvang op de werkplek of in de buurt ervan. Verder is ze beschermd tegen discriminatie en kan ze gebruik maken van flexibele werkuren met deeltijdse mogelijkheden. Iedereen, tot en met de baas die tijd en ruimte op de werkplek ter beschikking stelt, steunt moeder en kind als een team. Hun positieve houding maakt het haar mogelijk om de gouden voedingsstandaard, nl. borstvoeding, te bereiken.

crisis of noodgeval

Wanneer een moeder stress ondervindt door gebeurtenissen waar ze geen controle over heeft, dan verandert haar verantwoordelijkheid tegenover haar kinderen van verzorgen naar overleven. Het zou kunnen dat ze veilig onderdak en kleding moet zoeken, terwijl ze ook vecht voor communicatie met de andere familieleden, hulporganisaties, juridische netwerken en gezondheidswerkers.

● Tijdens natuurrampen of in gebieden die door oorlog of conflicten getroffen zijn, worden families uit hun huis en hun gemeenschap gezet en naar voor hen niet-vertrouwde plaatsen gestuurd. Sociale agentschappen die zorgen voor kinderen en families kunnen de borstvoedende moeder steunen door haar te voorzien van datgene dat elke moeder nodig heeft: voldoende voedsel, water, kleding. Borstvoeding kan in deze omstandigheden wel eens het enige veilige voedsel zijn dat beschikbaar is voor haar baby. Richtlijnen voor hen die borstvoedende moeders en kinderen in noodgevallen willen steunen, is beschikbaar online en kan gedownload worden (www.enonline.net).

● Een moeder die met een familiecrisis te maken heeft (zoals een echtscheiding of een zaak over voogdij) heeft ook een reële behoefte aan bijstand. Voor hulpverleners zijn er documenten beschikbaar, die onder meer sensibiliseren over de risico's van het gebruik van zuigelingenvoeding voor jonge baby's uit hulpgoederen voor hulpacties.

● Een familie die af te rekenen krijgt met een acuut gezondheidsprobleem heeft bijzondere noden. Ideaal zou zijn dat ziekenhuizen in hun beleid voorzien dat ouders bij hun kind kunnen blijven, dat baby's en jonge kinderen van wie de moeder gehospitaliseerd is op bezoek kunnen komen, dat er informatie en hulp wordt aangeboden bij het afkolgen van melk wanneer een moeder gedurende een

Michele was 40 en van plan een triathlon te lopen. Ze vond dat ze haar zoon Jack dan zou moeten spenen. De steungroep bij het Birth Centre hielp haar om te blijven voeden; ze heeft ondertussen al twee triathlons gelopen. (USA)

foto: WABA

Bij de lactatiekundige

foto: Virga Jesse Ziekenhuis, Hasselt

Vijf Gouden Regels om borstvoeding te steunen

- 1 Observeer moeder en baby: elke situatie is individueel en uniek; wees gevoelig voor de noden van de moeder die borstvoeding geeft.
- 2 Luister om de zorgen van de moeder te begrijpen; probeer zo weinig mogelijk te praten, tenzij om vragen te stellen ter verduidelijking; bied net genoeg informatie aan zodat zij haar eigen keuzes kan maken.
- 3 Informeer vaders en families goed over borstvoeding zodat zij de moeder kunnen bijstaan.
- 4 Wijs regeringen, werkgevers en de samenleving verantwoordelijk om een omgeving te creëren waarin elke vrouw volledig in staat is om de keuze te hebben borstvoeding te geven en te handelen naar deze beslissing.
- 5 Wees ervan overtuigd dat elke moeder borstvoeding kan geven en vertel haar dat; maar erken ook wanneer een moeder meer hulp nodig heeft dan jij kunt bieden en verwijst door naar andere hulpverleners of moedergroepen.

tijdje in de onmogelijkheid is om borstvoeding te geven.

● Begeleiding van een moeder die in een HIV/AIDS-situatie verkeert, vraagt extra aandacht.

Gezondheidsnormen raden wereldwijd uitsluitend borstvoeding aan voor vrouwen die met HIV zijn besmet, en dit gedurende de eerste zes levensmaanden van de baby, tenzij vervangvoeding aanvaardbaar, haalbaar, betaalbaar, blijvend beschikbaar en veilig is (*WHO noemt het AFASS: Acceptable, Feasible, Affordable, Sustainable and Safe*) voor henzelf en voor hun baby's tot wanneer die deze leeftijd bereikt⁸.

● Hoewel elke moeder het hoofd moet bieden aan uitdagingen en nood heeft aan steun, moet een moeder die zich in een economisch misdeelde situatie bevindt, een andere reeks uitdagingen trotseren. Gebrek aan onderwijs, middelen en infrastructuur, niet-bereikbare of niet-beschikbare gezondheidszorg, voedselschaarste, gebrek aan steungroepen voor moeders, geremdheid om over borsten en borstvoeding te

praten, zijn allemaal moeilijke situaties. Deze omstandigheden kunnen even goed meespelen als ze in een arm of een rijk land woont. Ook een vrouw die borstvoeding geven gewoon vindt, moet beschermd worden tegen commerciële invloeden die borstvoeding ondermijnen.

Trotse jonge ouders (België)

foto: VBBB-Saadeldin

Reena had niet de rechtstreekse steun van haar moeder, die zes jaar tevoren was gestorven. Met de kennis en steun van haar moeders vriendinnen, kon zij met plezier Sarit, nu 8 maanden, borstvoeding geven. (Israël)

foto: WABA